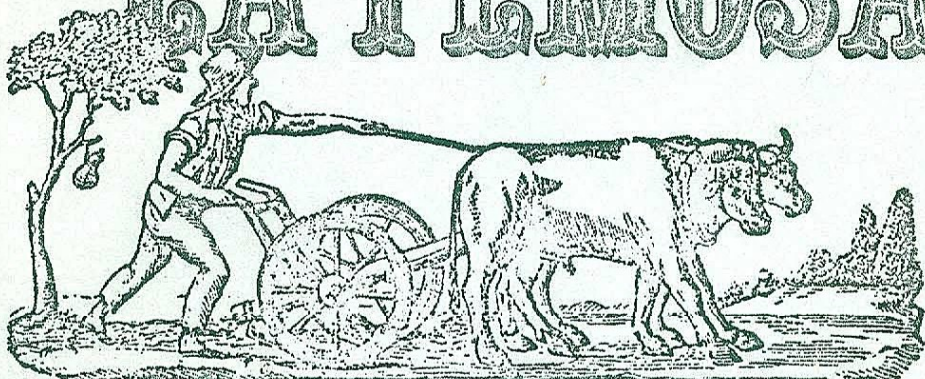


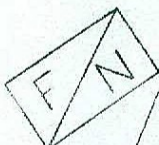
LA FEMOSA



OCTUBRE

ARTESA DE LLEIDA

1982



NACIONALISTES DE CATALUNYA



PARTIT D'ELS COMUNISTES DE CATALUNYA



ANASUC

OCTUBRE 1982

PSC
(PSC-PSOE)

SIUCE



FORN CONVERGENCIA I UNIO

FRONT COMMUNISTA DE CATALUNYA



SOPA DE SIGLES

PÒRTE

Una vegada més hem vist com la propaganda electoral girava, gairebé, entorn d'un únic tema : demostrar quin dels partits era el més català , i tot això per a aconseguir uns escons a un parlament, parlament que es fora d'aquest país que tot hom vol en propietat.

Fa una mica d'engúnia pensar en molts dels slogans que es fan servir com esquer per a pescar els possibles vots d'uns electors despistats . Fa engúnia pensar que els partits puguin creure que posar el nom de Catalunya o els colors de la nostra senyera als cartells de propaganda, facin canviar l'actitud d'uns possibles votans gens o poc sensibilitzats per les qüestions nacionals.

Tothom s'apressa a dir que el seu partit és més català que l'altre partit, i ningú, però, no té cap escrúpol a exivir el nom de Catalunya en va el nom de la nació que diuen que defensaran més que ningú i que no tenen cap mirament de fer servir de propaganda per uns interessos molt particulars i que, fins i tot, aquests interessos no són

res més que aconseguir o conservar l'hegemonia davant dels altres grups polítics.

Tant que parlen de Catalunya, tant que parlen que som una nació i tant que es disputen i a vegades s'estrinxolen per a demostrar que són més catalans que els altres i mai se'ls escapa ni per error, dir que Catalunya com a nació que és i que reconeixen té el dret a l'autodeterminació per a decidir i aconseguir la seva plena sobirania i que ells a Madrid, defensaran.

Tot plegat pensem que no caldria parlar tant de catalanitat ni de Catalunya i posar-se a treballar, real i desinteressadament (tant si aconseguen vots com no) pel redreçament politico-cultural i econòmic d'aquest país nostre que és (i tots hi estem d'acord) una nació.

LA FEMOSA

• • REVISTA DE INFORMACIÓ LOCAL • •
EDITA AGRUPACIÓ CULTURAL "LA FEMOSA"
C. DEL CASTELL N. 23 ARTESA LLEIDA
DIPOSIT LEGAL N. L-264-1981
SEGONA EPOCA N. 37 OCTUBRE 1982

INDEX

Pòrtic	1
Poble Jueu: Quo Vadis?	4
Els herois de l'onze de setembre	9
Solo de dotze minuts	13
El Parlament de Catalunya	18
Cap a la construcció d'una Europa de les pàtries lliures i socialistes	23
Un vot pel "Guti"	28
Humor	30
Barbarismes	31
Entreteniments	32
Dietètica: El meló	34

Els articles i opinions que apareixen a les pàgines de la FEMOSA, reflecteixen únicament l'opinió de llurs signants.

POBLE JUEU:

QUO VADIS ?

Un dels temes més comptats i debatuts, ja fa dies, des de la premsa, ràdio i T.V., és el tema del problema del poble palestí; poble que ha vist usurpar les seves terres pels mateixos que un dia el món senser va compadir quan el fanatisme de Hitler els va fer centre d'atenció i d'atac: el poble israelita, el poble jueu.

La nostra intenció, però, no és la de parlar llargament sobre l'esmentat tema, crec que els comentaris sobren; tothom n'estem prou assabentats i ben segur que no trigariem gaire a posar-nos d'acord. La intenció d'aquest escrit és ben bé una altra: donar a conèixer alguns dels poemes d'algun poeta palestí com per exemple KADWATUQAN. A través de l'escrit podrem entreveure la gran tragèdia que colpeix el seu poble, la qual tragèdia es materialitza en aquestos versos que tenen una doble funció: intent d'alliberar l'ànima del poeta de l'angoixa i alhora servir d'exemple i testimoni d'una situació indignant.

DAMUNT UN TRONC D'OLIVERA

Perquè no teixeixo llana,
perquè tots els dies estic exposat
a l'ordre de detenció;
i exposada està la meva llar
per tal que la policia la visiti
pel al seu "sanejament".

Perquè no puc ni comprar paper,
gravaré tot el que trobi,
gravaré tots els meus secrets,
damunt una olivera,
al pati de casa meva.

Gravaré la meva història
i els actes del meu drama,
els meus planys
damunt del taronger
i de les tombes dels meus morts.
I tota l'amargor que he tastat,
esborrarà,
tan sols,
una desena part de la propera dolçor.

Gravaré el nombre
de cada tros de terra furtat,
els límits i el lloc
del meu poble,
les cases de la gent, enderrocades,
els arbres arrencats,
i totes les flors boscanes trepitjades.

Els noms de tots aquells que s'han fet mestres
retorcent els meus nervis;
els noms de les presons,
tot tipus d'argolles
que em lligaren les mans.

Gravaré els llibres dels meus guardes,
i totes les injúries
vessades damunt meu.

Escriuré: "Kufr Qasim, no t'oblido" (1)

Escriuré: "Der Yasin enfonsa en mi els teus records"

Escriuré: "Arribem al cimall de la tragèdia"

Gravaré tot allò que em conta el sol,
i la lluna remoreja molt fluixet
allò que canta l'alosa
damunt el pou oblidat pels amants.
Per a enrecordar-men'n bé...

De peu, continuaré gravant
els actes del meu drama
i totes les etapes del desastre.
Del pla
a la muntanya.
Damunt una olivera.
Al pati de casa meva.

(1) "Der Yasin" i "Kufr Qasim" són ciutats palestines escenaris de crims i genocidis, 1948 i 1956 respectivament.

SUCRE AMARG

Respon-me!...

Ara invoco la teva úlcera
plena de sal, Palestina meva.

La invoco i crido:

Fon-me amb ella tot sencer!...
vessa-m'hi!

Sóc el teu fill.

Coll davall del ganibet,
aquí m'ha col.locat la tragèdia.

Visc entre el suau alè
del desig;
als meus boscos d'oliveres.

Escric poemes de sucre amarg
per als bandolers.

Escric per als miserables.

Enfonso la meva ploma a la diana
del meu cor,

a les meves artèries.

Urpejo el mur d'acer.

Bec el vent d'octubre.

Esberlo la cara
al meu opressor.

Amb poemes com navalles.

I si la càrrega un dia

en trenca les espatlles,

m'hi posaré una pedrenyera de roques fetes pols.

Palestina flauta meva.

Que canta esponerosa
dels meus enjogassats alès.

Els meus cants:

Columna de la tenda

fosca,

al desert.

I el soroll de la meva dansa:

Melangia de la terra per la seva gent.

Allà,

a l'altra riba.

ELS HEROIS DE L'ONZE DE SETEMBRE

Cada any, els catalans ens reunim a l'entorn del monument de Rafel de Casanova, per recordar el luctuós 11 de setembre de 1714, data en la qual Barcelona va caure en mans del primer Borbó, després d'uns quants mesos de setge. Això no obstant, en aquesta data i quan tots recordem Casanova, l'últim conseller en cap de la vella Generalitat i per tant cap polític de la resistència, gairebé ningú no recorda dues figures senyeres en la lluita de Catalunya per la seva llibertat: em refereixo al tinent general Antoni de Villarroel i al general Josep Moragues. Dos militars catalans que dirigiren la guerra contra Felip V, si bé partint de perspectives diferents, ja que si Villarroel significa el pragmatisme, el pactisme, el seny en una paraula, Moragues sembla representar la rauxa, l'esperit intran-sigent que prefereix la destrucció al pactisme, i que manté els seus principis fins a la mort. A mi la posició sensata de Villarroel em recorda la de Rafel de Casanova (encara que no del tot, ja que Villarroel era més pactista), en canvi l'heroic ge

general Moragues em recorda la intransigència del comerciant Salvador Feliu, conseller segon durant el setge i líder del sector de menestrals que rebutjaren les successives ofertes de capitulació i portaren Catalunya a un holocaust, que no per ser gloriós i heroic, va deixar de ser un holocaust.

I és que quan se celebra l'onze de Setembre s'acostuma a fer una interpretació simplista i maniquea, a base de dividir els actors d'aquell històric drama en maulets-bons i botiflers-dolents, sense valorar que dintre dels dos partits o fraccions hi varen haver matisos ("corrents" en diríem avui), els plantejaments dels quals són molt divergents entre si, sobretot després que el 1712 es firmés el tractat d'Utrech i Catalunya es quedés pràcticament sola en la seva lluita contra Felip V en una lluita que, militarment, només podia acabar com va acabar: amb l'esclafament dels més febles (els nostres avantpassats) pels més poderosos.

El plantejament del problema fou especialment virulent en la darrera reunió de les Corts catalanes (anomenades-Junta de Braços per no assistir-hi monarca), del 30 de juny al 9 de juliol de 1713. Els francesos oferien un armistici i tots els aliats de Catalunya aconsellaven la seva acceptació, fins i tot el rei Carles III (aleshores emperador d'Austria) i els anglesos. Però a les Corts

s'imposà la intransigència dels menestrals, que duraria fins última hora i que portaria Catalunya a l'enfonsament total. El dia 3 de setembre de 1714 i com a conseqüència d'una última oferta del cap francès Duc de Berwick es va tornar a repetir la discussió, amb el mateix resultat: el triomf de la intransigència, solament vuit dies abans de caure la ciutat i el dia 11 Villarroel va rendir Barcelona pel seu compte, quan els maulets intransigents encara porfideijaven en el seu afany d'emular Sagunto i Numància. Davant d'ells, a vegades àdhuc davant Casanova, hi ha el tinent general Villarroel, un maulet pragmàtic que sap que amb 2.000 soldats professionals i 3.000 milicians, no es pot vèncer 35.000 infants i 5.000 cavalls, que sap que les muralles de Barcelona són velles i defectuoses i que una ciutat assetjada i sense suports internacionals no pot vèncer per molt valor que demostri.

L'Onze de Setembre Casanova i Villarroel foren ferits, Casanova es va amagar i aprofitant una amnistia va reaparèixer, va exercir novament d'advocat i va morir quan tenia més de 80 anys. Villarroel fou apressat i va recórrer un calvari de presons militars (Alacant, La Corunya, Segòvia..) fins que també fou alliberat. El màrtir de l'onze de setembre fou el general Josep Moragues. Era un militar polític. Havia participat en una reunió de cavallers de Vic, que donaria lloc a la creació del

bàndol maulet; va resistir a Castellciutat que era la clau i fortalesa de la Seu d'Urgell; armà escamots al Pallars i finalment, quan ja Barcelona era rendida, intentà traslladar-se a Mallorca que encara estava en mans de Carles III. Fou empresonat, i ajusticiat en forma vexatòria. A més, el seu cap, posat en una gàbia de ferro, fou exhibit durant dotze anys en una de les portes de la ciutat, crueltat aquesta que em semblaria infinita, si en 1976, no l'hagués vist amb els meus ulls dins una gàbia de ferro en una porta de la muralla de Vilafranca del Conflent, la calavera d'un patriota català, Manuel Descatllar, que en 1674 intentà reunificar el Rosselló amb la resta de Catalunya... ho vam veure diversos alumnes de la Universitat Catalana d'Estiu, de Prada, i vam sol·licitar de l'ajuntament de Vilafranca que passats ja tres segles se'l podia ben enterrar...

Juli Busquets i Bragulat

Solo de

dotze minuts

Volcar és formidable, però volcar sol és meravellós: tu ets l'avió i l'aparell és tu mateix . S'estableix una increïble fusió home-màquina, que els motociclistes experimenten sovint; ells si més no, saben de què parlo. Molta altra gent no comprèn com l'aparell pugui ser una prolongació de tu mateix, però és cosa ben certa. Vaig a saltirons damunt l'herba, que té un parell de pams d'alçada en aquest immens camp de futbol sense porteries ni graderies, de cara al Llobregat. Guaito l'anemòmetre i veig que el vent que em ve de cara bufa a trenta-cinc quilòmetres per hora. Amb la mà esquerra, crispada en el pom de la comanda del gas, faig cap endavant la palanca, a poc a poc. Ara ja anem horitzontalment, ja s'ha aixecat el patí de la cua. Continuo amb l'acceleració i l'Avro-Avian , dòcil, corre a cent vint quilòmetres per hora. Faves comptades: cent vint de l'avioneta més el trenta-cinc del vent fan cent cinquanta-cinc . Un pèl més de gas i ja podré fer cap anunt el timó de

profunditat i apropar cap a mi, lleugerament, el mànec d'escombra. "Suaument; mai no facis operacions brusques", m'ha dit desenes de vegades el meu mestre, en Jaume Camarasa. Ja volo, les rodes s'han desenganxat de l'herba. M'aguanto uns segons anivellat horitzontalment. "Compte amb el ceballot de les canyes!", també m'ha reiterat mil cops en Jaume. El caballot de les canyes és l'estany del Remolar, verd i fangós, que fa una mica de corrent ascendent i com que l'avió el percep i sotraqueja cal que no t' enxampi desprevingut. Però ara ja me'l sé de memòria; només em va atrapar una vegada, malgrat la pila d'advertiments previs. Ja sóc damunt la desembocadura del Llobregat i a tres-cents metres del sòl sobrevolo al far que hi ha a la riba esquerra del riu. Es una alçària insignificant i, no obstant això, les coses de terra ja caminen lentament. Allí dalt volo a cent-seixanta però el riu, la platja, les cases aïllades, es desplacen a deu per hora. Inclino el cap a la dreta del mànec d'escombra i sóc a la vertical del mar. He aixecat l'aleró de babord i abaixat a la vegada el d'estribord i m'he ajudat tènuement amb el timó de cua. Agafo el far del Llobregat com a eix i dibuixo un cercle al voltant. Quan torno a ser de cara al Prat de Llobregat me n'hi vaig, una mica cap a l'esquerra per tal d'arribar damunt el campanar

de l'església, el qual prenc com a punt central d'una altra rodona. La faig sencera i altre cop surto de cara a mar. He fet un vuit sencer (aquest és l'exercici) i, de propina, repeteixo la maniobra.

Parlo sol, en veu alta, o cantussejo. Invento cançons, generalment escatològiques, i les celebro follament, amb grosses riallades. Volar sol és meravellós! El meu pare diu que pilotejar avions és ofici de boigs i, tanmateix, deu tenir raó. Si em veia i sentia ara! Però si això és una pertorbació mental, benvinguda sigui!

He enllestit la pràctica d'avui: ja he després vuit minuts dels dotze que em corresponen. Aprofito els quatre que em resten i faig via cap a Gavà. Ara duc el vent de cua i trec gas. De bell grat me n'aniria fins a Eramprunyà i faria el tomb al castell, de ben ran de terra, però no tinc autorització. Em planto novament damunt el mar, giro a la vertical de la pineda de Castelldefels i començo a baixar, a frec de platja. La màniga dels vents de la Volateria, com una grossa salsitxa a franges, senyala cap a sud-oest. El vent no ha canviat: duu la mateixa direcció que quan he sortit. Faig un cercle ample damunt el nostre aeròdrom i veig tota l'esquadra aèria barcelonina: l'altre Avro-Avian, la Push-Moth,

l'avioneta de la Nèlia, d'un insolent color carba
ssa, la blanca avioneta de la Generalitat i , un
xic més enllà, el bimotor Stinson de color blau e
lèctric, el "Dragó" en la nostra terminologia. ¿
Qui endevinaria que, d'aquí tres o quatre anys ,
transformada en un avió de guerra de fortuna, a-
questa màquina hauria de caure tocada de mort amb
tres companys meus d'escola que hi perdrien la vi
da sur le coup i amb en Marian Foyé, que la pilo-
tejaria, greument ferit i que, malgrat això acon-
seguiria aterrar-la? El meu company de redacció i
d'escola aèria, en Foyé-Gras, com li diem afectuo
sament, morirà heroicament en un hospital, entre
els núvols d'una mitologia que haurà inventat en
la llarga agonia, en la qual tothom serà angel, el
sogre, els metges, els companys, la muller, les
infermeres. Tothom durà ales!

Però ara no endevino ni puc presentir el
futur. Solament sé que el meu pare ha fet el ba-
teig de l'aire en aquest "Dragó" -primer i darrer
cop que ell ha volat- però, segons que ha manifes
tat, no ha passat gaire por. Dissimulava? Si no,
d'on li ha pervingut la convicció que els aviadors
són folls? Continuo amb el meu cant. He inventat
una lletra i una música que allí dalt trobo geni-
als. "En Bracons, al Pirineu, es fot d'oros i s'ai
xafa els pebrots i el perineu". Cerco una conso -
nància amb trompada i solament se m'acut cagada .

No sé com lligar una quarteta decorosa. Trec gas i començo a baixar. Un xic abans d'hora (m'he fet l'efecte que ja era més a prop de terra) he deixat caure en paraigua l'Avro-Avian i tot el tren d'aterratge s'estremeig. Però no ha passat res. Si en Camarasa m'ha vist em renyarà: "T'he dit dues-centes vegades que no hi ha d'haver violències! " "Ha estat imprevist", faré. I ell, inevitablement replicarà: "En aviació no hi poden haver imprevisions! Costen la pell!"

Afluixo el cinturó, em trec les grosses ulleres de l'any de la picor, i baixo de l'EC-AIA, la "Caia" segons el llenguatge cordial de l'escola. El mecànic Puig i jo l'empenyem fins on hi ha la resta de la flota aèria catalana. Han estat dotze gloriosos minuts de solo!

Avel·lí ARTÍS-GENER

EL PARLAMENT

de CATALUNYA

Les publicacions del Parlament de Catalunya acaben d'editar el llibre titulat "El Parlament de Catalunya", referent a la història i el funcionament de la nostra institució parlamentària. Es tracta d'una obra de 120 pàgines en paper couché mat, amb 82 il·lustracions a tot color i 22 il·lustracions en blanc i negre, i relligada en tela estampada, amb una foto de la façana del Palau del Parlament encastada a la tapa.

L'obra conté un prefaci del M.H. Sr. President i es divideix en tres parts. La primera, deguda a la ploma del Senador i historiador Jaume Sobrequés i Callicó, es titula "La Institució parlamentària en la història de Catalunya" i tracta de l'origen de les Corts Catalanes, de la seva majoria d'edat el segle XVIII, del seu funcionament de l'època d'or, del seu paper en la crisi i el redreçament polític del segle XV, de la seva decadència els segles XVI i XVII i de la supressió per l'ocupació borbònica del XVIII. Aquesta part és il·lustrada amb diverses reproduccions de riques miniatures de manuscrits medievals (còdex dels Usatges de Barcelona, incunable de les Constitucions de Cata

Catalunya, Llibre Verd, de l'Institut Municipal d'Història de Barcelona, etc.) a través de les quals es pot seguir amb imatges l'evolució del procediment parlamentari català antic; així mateix, conté fotografies d'alguns dels edificis gòtics, en què tingueren lloc les sessions de les Corts medievals.

La segona part es titula "El Palau del Parlament i és original de Francesc Vicens, crític i historiador de l'art, director de la Fundació Miró i ex-Diputat al Parlament de Catalunya. Conté moltes dades inèdites o molt poc divulgades sobre la història de la contrucció de la Ciutadella, una de les peces bàsiques de la repressió política damunt Barcelona, així com dades esfereïdores d'aquesta repressió que durà un segle i mig; explica també com l'edifici de l'arsenal, conservat després de l'enderrocament de la Ciutadella el 1869, fou convertit en Palau Reial el 1889 sota la direcció de Pere Falqués, com fou habilitat després, com a museu l'any 1900 i finalment com fou adaptat per a Palau del Parlament l'any 1932, sota la direcció de l'arquitecte Goday i del decorador Santiago Marco. Acompanyen el text il·lustracions que reproduïxen els plans, màquetes, gravats d'època i pintures referents a l'antiga Ciutadella, i a la repressió absolutista, així com fotos d'exterior i d'interiors de l'actual Palau del Parlament (vestíbuls, sales i salons, saló de sessions, sostres, etc.) realitzades pel fotògraf Francesc Català i Roca expressament per a aquesta edició.

La tercera part es titula "El Parlament de Catalunya" i és obra d'Ismael E. Pitarch, professor de Dret Polític a la Universitat Autònoma de Barcelona, especialista en dret parlamentari, autor de diversos llibres sobre el Parlament de Catalunya, que actualment exerceix el càrrec d'Oficial Major del Parlament. Consta de quatre apartats; el primer tracta del Parlament de la Generalitat restaurada, és a dir del període 1932-1939, de la composició d'aquell Parlament dels esdeveniments històrics més importants que visqué i de les funcions legislativa i de control que exercí, amb un quadre que enclou les principals lleis que aprovà i un altre que enclou el text del parlament que el President Macià adreçà a la Cambra en la sessió constitutiva del dia 6 de desembre de 1932; acompanyen també aquest apartat reproduccions de fotos històriques relatives a aquells esdeveniments, així com dels Presidents Macià, Companys i Casanovas.

El segon apartat és una recapitulació dels recents esdeveniments del Parlament de la Generalitat restablerta, és a dir, del període iniciat el 29 de setembre de 1977 amb el decret-llei de restabliment de la Generalitat de Catalunya i el consegüent retorn del President Tarradellas i acaba fent una breu anàlisi de les eleccions al Parlament del 20 de març de 1980, de la sociologia dels Diputats elegits i de la constitució del Parlament el 10 d'abril de 1980. També aquest apartat és acompanyat d'algunes fotos his-

històriques del període, així com de les fotos dels Presidents Tarradellas, Pujol i Barrera i d'una seqüència fotogràfica de l'elecció del President Pujol, que serveix alhora per a il·lustrar, a través d'un peu molt detallat, com s'elegeix un President de la Generalitat.

El tercer apartat sistematitza els principals conceptes referents a la naturalesa i la funció de l'actual Parlament de Catalunya, les seves característiques com a institució, l'elecció del Parlament i els Diputats, les funcions i les competències legislatives del Parlament, les funcions de creació, control i impuls de l'acció política i de govern, la funció electiva i la funció integrativa i solidària envers les altres institucions representatives de l'Estat. Va il·lustrat amb un pla de l'hemicicle on apareix amb diferents colors la distribució dels escons parlamentaris entre els diversos Grups i, costat per costat, una foto del mateix hemicicle, amb els escons ocupats pels respectius titulars; també acompanyen aquest apartat diversos quadres on es reflecteixen amb claredat les matèries sobre les quals el Parlament té una o altra forma de competència legislativa.

Finalment el quart apartat de la col·laboració de Pitarch és dedicat a analitzar amb força detall el funcionament del Parlament; els drets i els deures dels Diputats, la seu i el temps de treball,

els òrgans parlamentaris (Grups, Mesa, Junta de Portaveus, Comissions, Ple, Diputació permanent) , el sistema de treball i de decisió, el procediment legislatiu, el control i l'impuls polític de l'acció de Govern, la publicitat i el coneixement del Parlament i dels serveis del Parlament. A més de diversos quadres que fan més intel·ligibles el text, aquest apartat és també il·lustrat amb reproduccions a tot color de fotos referents a aspectes de l'activitat parlamentària (sessions de les Comissions i del Ple) de les dependències i dels serveis parlamentaris i de les publicacions oficials, totes provinents igualment de la cambra fotogràfica de Francesc Català.

En resum, es tracta d'un llibre que entra pels ulls gràcies a la profusió d'il·lustracions amb els corresponents peus i a l'encertat disseny gràfic de Jordi Fornas; només seguint aquest aparell il·lustratiu és possible de tenir una idea dels aspectes principals de la història i de la realitat actual de la institució parlamentària a Catalunya; història i realitat que els textos de Sobrequés, Vicens i Pitarx resumeixen per primera vegada i que, com diu el President Barrera en el seu prefaci, "formen part totes elles dels elements bàsics que expliquen i condicionen la complexa realitat de la Catalunya actual".

CAP A LA CONSTRUCCIO D'UNA EUROPA

DE LES PATRIES LLIURES I SOCIALISTES

Escriure sobre el futur d'Europa demanaria fer un ampli anàlisi sobre aspectes abarcan els camps econòmics, social, polític, cultural, jurídic etc. el seu estudi en particular i la seva interrelació en si mateix, i tot ell des de la perspectiva política de cada anàlista, en resulta que hi ha múltiples plantejaments - alguns inclús enfrontats - sobre com hauria d'esser l'Europa del futur.

Per a nosaltres, (els de Herri Batasuna) aquest projecte europeu està íntimament lligat al passat i especialment a la realitat present europea, més exactament, a la realitat present de l'Europa occidental capitalista.

Abans d'entrar a l'anàlisi és convenient deixar clars les bases de les quals nosaltres partim, doncs ajudarà a comprendre millor l'aproximació que aquí realitzem del tema europeu. Hem de considerar que pertanyem a un poble, vasco, el territori nacional es es dividit per la frontera de dos estats europeus : d'un costat, Ipar Euskadi, baix l'administració francesa, i de l'altre costat, Hego Euskadi, baix l'administració espanyola.

D'alguna manera, aquest projecte que presentem és un avenç de la nostra visió política cara a Europa. Herri Batasuna (Unidad Popular), segona força electoral en Euskadi Sur i primera de l'esquerra, es proposa junt amb altres organitzacions revolucionàries un pla de lluita per l'alliberament nacional i social, com és l'objectiu d'extingir l'opressió que pateix el Poble Vasc a tots els nivells, marcant com eixos centrals de la seva política l'ordre estratègic, la independència, la reunificació, el socialisme i la reeuskalnizació (recuperació plena de la llengua vasca), i l'ordre tàctic, la necessària i immediata normalització de la situació d'Euskadi, proposant un programa de ruptura democràtica (alternativa de KAS) únic camí eficient, aquí per avui, de conduir-nos a la sortida política del "problema vasco".

Demana una extensió que aquí no tenim per a parlar tan sols en algunes ratlles les lluites específiques dels pobles irlandès, bretó, català, corc, galleg, sard, etc.

La nostra relació amb l'Estat espanyol, significa l'intent fins ara més acusat de trencar les aspiracions d'alliberament dels pobles del propi estat, i de frenar els projectes revolucionaris que tan ja en marxa, i consegüentment, valorem plans

com el que en Euskadi representa la constucció de la central nuclear de Lemóniz i l'acceleració de la col.laboració policial als serveis secrets, com un intent més de trencar la lluita patriòtica i revolucionària del poble vasc. En definitiva, per petuar l'explotació i l'opressió.

En aquestes condicions, ¿ es pot parlar de l'Europa dels pobles ? ¿Es possible, a la vegada, defensar la tesi exposada i per l'altre costat, enfortir els estats centrals actuals ? Parlar de l'Europa dels pobles amb totes les seves conseqüències, ¿ no suposa parlar de l'alliberament nacional i social ? ¿No és una gran contradicció lluitar per l'Europa dels pobles i, seguida recolzar i enfortir organismes com la CEE, EURATOM o la OTAN ? . Per nosaltres la resposta és simple. Aspirar a l'alliberament nacional i social dels pobles d'Europa significa avui, reusar de ple tots els instruments de dominació imperialista, combat els sistemes enfrontant-se directament al conjunt de formules repressives, assenyalar com a complements artificials els estats capitalistes europeus avui existents i , conseqüentment les fronteres que els divideixen.

Es, per aixó, necessari avançar una sèrie de línies d'actuació com a condició indispensable

per tractar de l'Europa dels pobles per la qual no
altres sí que lluitem i cerquem el camí per a anar
up a ella . Els pobles europeus i les seves or
ganitzacions representatives i de vanguardia tenen
dret i, més encara el deure d'utilitzar els ins-
truments més adequats per a consquerir el ple alli-
ament .

Així parlem de irrenunciable dret de l'autode-
terminació, reconeguda per la carta de les Nacions
unides, com a via perquè cada poble decideixi el
seu futur .

Parlem de la necessària desaparició de qualse-
vol forma de dependència, opressió o explotació
als pobles neocolonialistes, sionismes etc.

Parlem que cada poble sigui amo, necessàriament
del conjunt de medis de producció i distribució.

Parlem de la plena recuperació i de la poten-
ciació de les cultures i llengües dels pobles dotant
als etjans i administrant-se les causes oportu-
nes .

Parlem que efectivament a la pràctica, cada po-
ble controlï i es decideixi pels nivells econòmic,
cultural i polític al servei de la majoria del poble.

Parlem de l'exigència al respecte de les lli -
bertats nacionals de la soberania que té cada po -
ble i de la soliraditat fraternal entre tots els po
bles d'Europa .

Parlem finalment de la solidaritat activa dels
pobles europeus respecte els pobles opremits del
món i del seu recolç ament als combats d'allibera -
ment així com pels pobles que avancen cap a una con
solidació .

Aquestes són, resumides les bases per la cons -
trucció de l'Europa del demà de l'Europa dels po --
bles lliures i socialistes, caminat junts cap a un
futur de pau, igualtat i prosperitat .

HERRI BATASUNA

Comité de Relacions Exteriors

Nota :

El present article ha estat publicat al dos -
sier especial sobre Europa, relitzat pel Centre de
Documentació Política, que també ha comptat amb las
col.laboracions de Lorenzo Natali, Simone Veil, Pie
ter Danker, Enric Adromer, Miquel Roca i P.N.V. en
tre altres .

Aquest article està tret del diari EGIN data,
de 1982 ireilak 4, larunbata

UN VOT PEL "GUTI"

Encara que sé que en aquestes eleccions generals al parlament espanyol no votaré al PSUC , per raons que ara no venen a tomb d'explicar, interiorment, dono un vot al "Guti" pel fet d'haver anat a fer un dels seus mitings electorals al poble veí d'Aspa. Sóc d'aquells que creuen que les persones pel fet d'ésser militants o simpatitzants d'un partit, ser afeccionats d'un club , o socis d'una cooperativa o agrupació cultural, no poden deixar d'ésser persones i ser tractades com un número al qual se li demana el vot, l'entrada , la collita o la quota sense comptar per a res amb la persona.

Una cooperativa a més a més de defençar els interessos dels socis, ha de procurar aviciar-los , educar-los i fer que dins de la cooperativa se sentin com a casa seva i que de cap manera i en cap moment puguin notar que no es compta amb ells o que se'ls aïlla. Passa el mateix en qualsevol altre grup, polític o no, que ha de comptar amb

les persones per a poder realitzar les seves fi
tes.

Que el "Guti", tot un president d'un dels partits polítics de més prestigi del país, vagi a Aspa (un poble que no arriba als 300 habi -- tants) a fer un míting electoral es veu ben cla rament que no hi va a guanyar vots sinó a donar una satisfacció als simpatitzants del seu par tit que a Aspa han guanyat sempre les eleccions.

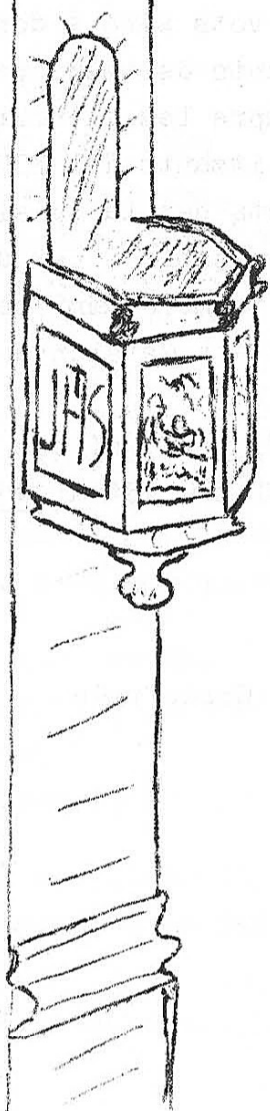
M'imagino que els simpatitzants del PSUC d'Aspa s'hauran sentit satisfets per la visita del secretari del partit al seu poble i per al gun moment no s'hauran sentit "número" sinó part important de la gran família que a Catalunya vo ta comunisme.

Sé que no votaré al PSUC, però, sí que in teriorment i moralment, dono el meu vot al Guti

A. Costafreda

HUMOR

Per a tenir un bon record
de l'Església Parroquial,
va anar a fer fotografies
i se'n dugué un sacramental



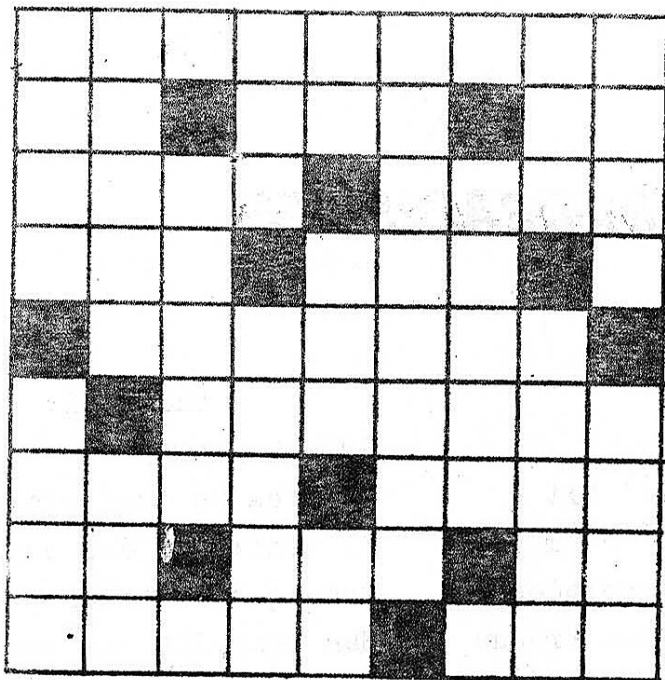
BARBARISMES

INCORRECTE

CORRECTE

Es molt tacany
Sabates de tacó alt
El testigo del crim
Pesa quatre tonelades
Han concedit una tregua
Es abogat
Viu a Alicante
El general té el mando
de l'exèrcit
No fagis això
Es extranger
Valla publicitària
Hi ha molta crïssis
S'han agotat tots els
recursos
Compra un parell de
pepinos
Estudio anglès
Camp d'amapcles
Es pelirrojo

Es molt gasiu
Sabates de taló alt
El testimoni del crim
Pesa quatre tones
Han concedit una treva
Es advocat
Viu a Alacant
El general té el coman
dament de l'exèrcit
No facis això
Es estranger
Tanca publicitària
Hi ha molta crisi
S'han esgotat tots els
recursos
Compra un parell de
cogombres
Estudio anglès
Camp de roselles
Es pèl-roig



3015

ELCULEDITS

HORITZONTALS

- 1.- Que no cessa. 2.- Segona nota musical. Al revés pronom personal. Acció de fer servir una cosa. 3.- Al revés, municipi de les Garrigues. Peça on es constitueix un tribunal de justícia. 4.- Superfície de terreny. Membrana tenuíssima. Cent. 5.- En el billar cadascuna de les clayilles numerades que es donen a l'atzar a cadascun dels jugadors. 6.- Nom d'home 7.- Olla petita d'una sola nansa. Excessivament gras 8.- Article indefinit. Etcètera. Al revés, metall valuós 9.- Al revés, disposar, tramar. Tres-cents.

VERTICALS

1.- Arc de Sant Martí o Arc ..; Al revés, camí que hom recorre en un viatge. 2.- Fill d'un germà. Prefix que significa un. 3.- Cent. Descàrrega elèctrica entre un núvol i la terra. Cinc-cents. 4.-Nom de consonant. El qui mena un rei pel riu. 5.- Consonants. Que cedeix fàcilment a la pressió. Grau d'elevació d'un so. 6.- Al revés, que tenen urbanitat extrema. 7.- Al revés, barra que, en les màquines, es transforma el moviment alternatiu en circular o viceversa. 8.- Que no té cap validesa. Al revés, i en plural onomatopeia del soroll d'una cosa que es trenca. 9.- Al revés, pur, honest. Al revés, fill d'un oncle.

SOLUCIO

1.- Iris. Atur. 2.- Nebot. Un. 3.- C. Ilamp. D. 4
- Ela. Rater. 5.- SI. Tou. To. 6.- ssetroc. 7.-
A. aleib. C. 8.- Nul. scero. 9.- tsac. Isoc.
1.- Incessant. 2.- Re. Iie. Us. 3.- Ibia. Sala. 4-
Sol. Tel. C. 5.- Tarotes. 6.- A. Mauriol. 7.- Tuipi
Obes. 8.- Un. Etc. Ro. 9.- Hidro. Cec.

VERTICALS

HORIZONTALS

DIETÈTICA

EL MELÓ

L'origen del meló sembla ser els països càlids de l'Àsia, probablement la Índia. El seu cultiu és antiquíssim puix que ja el coneixien a l'antiga Alexandria i a l'Egipte faraònic. Els europeus no el varen conèixer fins l'Edat Mitjana encara que sí que el coneixien els espanyols per mitjà dels àrabs.

Quan el meló ha madurat completament a la planta, és quan està preparat per al seu consum; llavors ofereix els seus principis alimentaris en una situació òptima. El meló presenta un elevat percentatge d'aigua, la qual cosa li permet d'exercir una moderada acció diurètica inòcua i molt important per als ronyons. Altrament, encara que posseeix una petita quantitat de proteïnes, el meló és ric sobretot en minerals, vitamines i hidrats de carboni. Les llavors del meló sí que tenen un considerable contingut proteïnic i amb aquestes proteïnes es pot fer una vegada molt nutritiva.

El meló és recomanable en casos de hipoglucèmia (deficiència de sucre a la sang), acetonèmia infantil, primor, gota, reumatisme, artritis, oliguri-

oliguries (poca orina), litiasi urinària (formació de concrecions pètries a l'orina), anèmia, tubercu_losi pulmonar, febre, febre tifoidea. El restrenyi_ment millora quan un hom pren meló més o menys con_tinuament doncs la fibra que porta i la humitat el fan tan laxant com les prunes i les figues. En casos d'hemorroides agudes o cròniques, una dieta de meló exclusivament durant uns dies, les millora m_dtíssim.

De tota manera també hem de tenir una sèrie de precaucions en el seu ús:

No es pot donar meló a nens més petits de dos anys.

Els dispèctics (fan la digestió laboriosa i imperfecta de caràcter crònic) el consumiran moderadament i mastegant-lo molt bé.

Les persones que tenen tendència a les diarrees, còlics, flatulències, colitis, enteritis, o fermentacions intestinals tampoc no el consumiran.

Per la seva riquesa en sucre, els diabètics tampoc no l'usaran.

La millor manera de consumir-lo és la següent
Com totes les fruites és millor consumir-lo sol, o com primer plat, però, mai com a postre, ja que pot donar lloc a transtorns digestius de caràcter flatulent i àcid. És millor no menjar-lo junt amb els fruits secs, olis, verdures, arrels, amani_des, llet i carn. Va bé amb tots els farinacis les

les fruites dolces, les fruites assecades, la mel i la nata. No es pot menjar junt amb la síndria , ni beure aigua després.

- Com endevinarem la qualitat d'un meló?
- Comprar-los quan és la temporada; si es cull a- bans del temps, perd part del valor nutritiu.
 - Comparant amb altres, escollirem el més pesat i massís.
 - Si pressionem els extrems hem de notar certa es- ponjositat.
 - Respecte els melons grocs hem de tenir present que a mesura que maduren el color groc enfosqueix
 - Mirant la pell escollirem el més reticulat i ple de asprositats.
 - A l'extrem de la tija per on el meló estava unit a la planta, existeix una cicatriu lleugerament en- fonsada. Quan aquesta cicatriu és llisa vol dir , que el meló quan es va collir ja estava en situa- ció òptima de qualitat per a ésser consumit.

Bé,bon profit!

Eulàlia

BIBLIOGRAFIA

Revista INTEGRAL nº 37, pàg. 21, 22, 23.

